

Minimalister på klatretur i Himalaya

Af: Kristoffer Szilas

Bjergbestigning er en langvarig proces der handler om at udvikle sig fysisk som mentalt. Det er ens erfaringsniveau der afgør hvilke ruter man kan give sig i kast med og hver gang ét projekt er ført ud i livet bliver et nyt født. Min britiske klatremakker Jim Broomhead og jeg er fuldstændig på bølgelængde hvad angår rutevalg og erfaring. Da vi klatrede på Eigers nordvæg i Schweiz præsenterede jeg ham for ideen om at klatre Cerro Torre i Patagonien, hvilket han omgående gik med til. Året efter kom vi ned fra Cerro Torre og vi kom til at snakke om Ama Dablam i Nepal. Det var grunden til at vi nu ét år efter stod i Lukla med 100 kg bagage og fire lokale bærere og diskuterede en pris for at få bragt udstyret op til bjergets fod. Vi blev enige og tre dages vandring kunne begynde. Vi gik op i gennem Khumbudalen, forbi små landsbyer og skove langs den støvede vandresti der ender ved Mount Everest base camp. Naturen varierer i tak med at højden stiger og landskabet går fra frodige marker omkring landsbyerne til nåleskov og rododendronskov for til sidst at ende i golde bjerglandskaber med nogle af verdens allerstørste bjerge. Ama Dablam er med sine 6856 meter ikke specielt højt men bjergets perfekte symmetri og vanskelige klatring har gjort det berømt verden over og det regnes for at være et af de flotteste i verden. Dette gør at der ofte er horder af ekspeditioner på bjerget, men til vores store overraskelse viste det sig at vi var de første på bjerget dette år og da bærerne havde læstet vores udstyr af i base campen og forlod os var der en dyb stilhed. To personer alene på et af verdens mest eftertragtede bjerge! Vi følte os meget privilegerede. Desværre er bjerget skæmmet af fixreb fra de mange ekspeditioner som vil nå toppen for enhver pris. Et sted talte vi 14 reb side om side som var blevet efterladt og

frosset delvist ind i isen. Vi var dog ikke i tvivl om vi ville klatre bjerget i ren alpin stil uden brug af fixreb eller vende om når vi ikke kunne mere. En bestigning med brug af andres fixreb har intet med klatring at gøre!

Ama Dablam set fra syd.

De næste par dage gik med at vende sig til højden i base campen som var 4600 meter eller næsten den samme som Mont Blancs top, så vi lavede ikke det helt store. Den første del af bjerget er bare en vandretur op til lejr 1 i 5800 meters højde hvor klatringen for alvor begynder. Det var dog først efter et par ture op til en mellemliggende lejr i 5400 meter at vi var klar til at overnatte i lejr 1. Jim havde i mellemtiden fået en halsbetændelse, så han gik ned for at hente noget penicillin i base campen, mens jeg flyttede vores udstyr op til lejr 1. Da han kom op viste det sig at han havde taget de forkerte piller med op og i stedet havde noget medicin imod stafylokokker, som nok ikke var den store hjælp imod hans hoste. Den næste morgen tog vi alligevel af sted mod lejr 2. Klatringen var på fast klippe hele vejen og der var flere krævende passager, men det var en ren fornøjelse fordi klippen var helt fri for is og sne. Vi ankom til lejr 2 i 6000 meters højde og slog vores lille bivuaelt op på den omkring 4 meter brede klipperyg der udgør lejren. Vi kunne begge mærke højden lidt i form at lidt hovedpine, men næste morgen var den væk og vi kunne gøre vores topforsøg. Vi havde besluttet at springe lejr 3 over fordi der

et par år tidligere var faldet et stort stykke af den hængende gletscher der sidder nær ved bjergets top og den resulterende lavine havde revet hele lejren og dens 6 klatrere ned af bjerget. Hvis vi skulle klatre direkte fra lejr 2 til toppen og tilbage igen vidste vi at det ville blive en rigtig lang dag og vi tog derfor kun det allermest nødvendige grej med og efterlod resten af tingene i teltet. Fra lejr 2 følger man en stejl rampe med klippeklatring, som går over i mixklatring efter 200 meter.

Jim på vej til Dablam'en.

Klatringen var igen helt fantastisk og snart var vi på den store isvæg der fører til toppen. Solen var på vej ned og vi måtte have dunjakke og pandelampe frem. Det blev rigtig koldt og i mørket virkede den sidste sne skråning uendelig lang, men pludselig fladede terrænet ud og vi var på toppen. Det var midnat og den eneste udsigt vi havde udover en fantastisk stjernehimmel var silhuetterne af de omkringliggende bjerge. Den store væg der forbinder Lhotse og Nuptse med Everest lige bag var dog ikke til at tage fejl af i mørket. Det var midnat og så koldt og blæsende at vi

ikke blev på toppen i mere end nogle få minutter. Det lyder måske trist ikke at have nogen udsigt, men for os var det ruten i sig selv der var målet og så betyder det ikke så meget om man overhovedet når toppen. Vi nedklatrede i timevis og abseilede når vi fandt et passende anker. Kulden, mørket og højden gjorde at al ting tog længere tid og på et tidspunkt må vi have gået ned den gale vej og var havnet på sydvæggen i stedet for at følge bjergkammen. Vi hang pludselig på en stejl klippevæg, men havde efterladt alle vores sikringer for foden af isvæggen der førte til toppen i den tro at vi ikke ville få brug for dem, dog havde vi to isskruer som vi havde fundet på vejen op. Der hang et gammelt fixreb som Jim ville bruge som anker, men jeg bad ham heldigvis og at teste det før vi trak rebene ned og det knækkede i det han lagde sin vægt over på det. Lidt ude til siden så jeg en underlig samling af læder og remme der viste sig at være en gammel rygsæk, som ud fra materialerne at bedømme måtte være fra 70'erne. Den var frosset halvt ind i væggen og kunne måske bruges som anker. Jeg hængte min vægt på skulderstropperne og den holdt, men jeg ville gerne have en back-up, så jeg prøvede at sætte den ene isskrue ved siden af. Den ramte klippe 5 cm før den gik i bund, men ved at ligebelaste rygsækken og isskruen havde vi et anker der var acceptabelt. Jim gik ned først og rygsækken knagede og gav sig så meget, at jeg overvejede om jeg skulle klippe mig ud af ankeret, så jeg ikke ville blive revet med i tilfælde af at det ikke holdt. Jim nåede dog en standplads og jeg fulgte efter. Vi kunne nu se over på bjergkammen vi var kommet op ad tidligere og skulle bare traversere et par reb længder for at komme tilbage på den rigtige nedstigning og hente de sikringer vi havde efterladt for foden af isvæggen. Solen var nu stået op og resten af nedstigningen gik problemfrit. Vi nåede vores telt 36 timer efter at vi havde forladt det og havde været i gang konstant. Det kunne mærkes og efter et par energibarer faldt vi begge i en dyb søvn. Dagen efter abseilede vi den sidste del af

ruten og begyndte den lange vandretur tilbage til base campen. Efter et par dages hvile pakkede vi hvad vi skulle bruge til omkring 4 dages klatring og gik over til landsbyen Dugla, hvorfra vi ville klatre Cholatse (6440m).

Cholatse ses i billedets højre side.

Vi overnattede på et tehus og dagen efter bar vi udstyr op til foden af ruten for at spare tid dagen efter, hvor vi regnede med at gå i gang. Ruten vi havde valgt fulgte en isrende op igennem midten af den 1500 meter høje nordvæg af Cholatse, men fordi der ikke havde været nedbør det sidste halve år var der slet ikke så meget is som vi havde regnet med og vi blev klar over at det nok ville blive mixklatring det meste af vejen. Efter at have set ruten lidt an gik vi tilbage for at få en komfortabel overnatning på tehuset inden vi skulle i gang med ruten, som vi forventede ville tage 3-5 dage at klatre. Vi startede fra hytten kl 3 om natten og var ved foden af ruten netop som solen stod op.

Jeg startede op ad en sneskråning der førte til det sted hvor vores rute for alvor startede. Netop som jeg var i gang med den første stejle reblængde af tynd is over noget klippe hørte jeg en buldrende lyd ovenfra og var klar over hvad det betød. Jeg skyndte mig at sætte mine isøkser så godt jeg nu kunne og forsøgte at få en isskrue ind netop som en lavine skyllede ned over væggen 20 meter til venstre for mig. Jim som var 50 meter under mig stod lige i skudlinien. Heldigvis var det en tør

spindriftlavine og han havde plantet begge sine isøkser solidt i den faste sneskråning han stod på, så det var ikke værre end at han fik et bad i fine iskrystaller og blev begravet til livet, hvilket han let kunne komme fri af. Vi fortsatte op gennem noget mixet terræn og så begyndte ruten at vise tænder. Klatringen var nu stort set vertikal og bestod af svær mixklatring på kompakt gneiss der kun havde få sikringsmuligheder og i isen var de bedste steder kun tyk nok til at man kunne sætte 10 cm isskruer. Det bød på nervepirrende klatring reblængde for reblængde.

Netop som jeg var i gang med en svær passage hørte jeg en afsindig larm og omkring 200 meter til højre for vores rute gik et kæmpe stenskred. Kort tid efter brækkede en hængeskavle af nær toppen af væggen og den faldt omkring 1000 meter frit gennem luften før den bragede ned for foden af væggen. Det var ingen tvivl om at der faldt lidt for mange ting ned fra væggen, men vi valgte at fortsætte og se tingene an fordi vi klatrede relativt beskyttet af den overhængende væg over os. Det varede dog ikke længe før endnu en stor spindriftlavine skyllede ned over os. Isrenden som vi fulgte fungerede som et naturligt dræn for snefelterne på den øvre del af væggen. Vi fandt dog en lille overhængende væg som var et passende sted at bivakere under. Vi gik i gang med at hugge en platform ud i den 70 grader stejle isvæg, men det blev kun til en siddeplads til hver af os fordi vi hurtigt ramte klippe under isen. Mens jeg lavede bivakken færdig gik Jim i gang med at samle vores gasbrænder for at smelte noget sne. Pludselig så jeg noget falde ud af rygsækken netop som Jim tog brænderen op og jeg var ikke et sekund i tvivl om hvad det var. Det var en gasdåse og det var den eneste vi havde medbragt på ruten! Da det gik op for Jim hvad der var sket råbte og bandede han af sig selv. Jeg sagde ikke noget og var egentlig ikke sur på ham. Det var sket og der var ikke noget at gøre ved det. Min første tanke var at vi bare kunne fortsætte uden gasdåsen og spise sne undervejs for at få væske, men med mindst tre dages klatring til

toppen og en eller to ned af bagsiden var det udelukket. Vi måtte ned! Men hvordan kunne vi komme ned af en så dårligt sikret rute? Vi havde hele tiden betragtet ruten som en envejsbillet, hen over toppen og ned af vestgraten, fordi sikringerne var så dårlige at man bestemt ikke stolede på sine ankre. Det var ved at blive mørkt så vi måtte tage en overnatning på hylden og så forsøge at abseile ned næste morgen. Vi havde kun haft en liter vand med hver, så vi var allerede dehydrerede og kunne ikke få vand før at vi var nede ved floden for foden af bjerget.

Solen gik ned og vi havde en fantastisk udsigt over en skydækket dal og Mount Everest få kilometer borte. Kulden og tanken om nedstigningen den næste dag gjorde det dog svært at nyde synet og det holdte os vågen det meste af natten. Lige så snart det lysnede pakkede vi soveposerne ned og gjorde det første anker klar. Man måtte tænke kreativt og ikke være for nær til at ofre både isskuer og pitoner for at lave et ordentligt anker fordi klippen bød på meget få sprækker og isen var enten tynd eller meget rådden. Vi kom dog ned og efterlod halvdelen af vores sikringer i væggen. Det var skæbnens ironi da vi fandt gasdåsen præcis der hvor vi kom ned på gletscheren på trods af at vi havde abseilet 500 meter ned 200 meter til siden i forhold til der hvor vi havde haft vores bivouak. Vi var dog begge fuldstændigt drænet for energi og var mentalt for udbrændte til overhovedet at kunne overveje at klatre op igen. Vi havde ikke tid nok til at hvile og give ruten endnu et forsøg fordi vores fly fra Lukla fløj om få dage. Turen var ovre.

Tilbage i Dughla spiste og drak vi alt hvad vi kunne. Vi var egentlig ikke skuffede over at måtte vende om. Det var den eneste mulighed vi havde og desuden var vi blevet den erfaring rigere. Ofte kan man lære mere af at mislykkes end ved at komme legende let igennem noget. Det vigtige i alpinklatring er ikke at nå toppen, men at samle erfaring og få nye oplevelser, så for os havde ekspeditionen i Nepal været en kæmpe succes.

Jim på vej op ad en typisk reb længde på Cholatse.